

bus, modo sit universo mundo apertum, & manifestum. Pater fuit.
mysterium. Inde Evangelist animadverterunt, in obitu Salvatoris verum Tempii in duas partes disseculi: *Volum Tempii scissum*, ad innundum, S. Augustinus ait, mortem IHSU scide velamenta, & signata legis antiquæ, & ostendit veritatem mysteriorum, sub velo figurarum, & Propheticarum ante Laurentium.

Proprie loquendo Crux non fuit supplicium, vel pena
abstinentia Salvatoris; Sanctitas morum, & vita innocentia
abstulit nomen odiosum supplicio, sed quemadmodum ip-
se ultra praeferitur se vadem, & cautionem pro peccato-
ribus, & seipsum in eorum locum sufficerat, dicere licet,
feveritatem iustitia Patris sui punire in persona Filii sui
offensiones omnes, quas accepterat ab hominibus. **Qui non**
noverat peccatum, pro rebus peccatum fuit. (1. Ad Cor. 7.) Vi
conventionis, quam paucis fuerat cum Patre suo, factus
fuerat quodammodo peccator; videbatur victimam pro pec-
catis nostris, & cursum omnium delictorum mundi....
O Deus, quoniam insigniori exemplo poteras nobis quam
ostendere fraudem, nisi hanc inventiens crucem qui te-
met ulcisceris, & delicia nostra punires, quamvis tot,
ac tam valida obsterent rationes ex parte dilecti Filii
hujus, qua a fevero hoc supplicio illum dispensare debe-
re videbantur.

Potest Deus sine Crucis sacrificio peccata dimittere, sed faciliter, atque securitas venia obtinenda viam ap-
roficiat omnibus criminibus; nam exemplum Dei moriens-
tis in Cruce, cuius vel solu cogitatio seculistimum quen-
libet cohibere potuerit, satis validum non est ad hominis
concupiscentiam frangendam; nullum enim erat convenientius
remedium inveniatur, ac profundo vulneri, per peccatum
ulcerato, quam Sanguis IESU CHRISTI effusus in Cruce.
Hinc fit nulla esse Sacraenta, nulla mysteria, nullas Reli-
gionis ceremonias sine signo Crucis; quoniam omnia suam
habent virtutem, & efficientiam a Cruce, & signum hoc
revoeat in animos nostros principium omnium gratiarum,

Memoria, & prædientia
Crucis, & passionis
saluatoris
nobis certa
Deo est missa
Historia; At criminum nostrorum expiationem, adquisitionem vir-
tutum, aternamque vitam comparandam nihil salubrius,
& efficientius est, S. Augustinus sicut, quam cogitare quid
passus fuerit Deus in Cruce pro salute nostra : *Nihil tam
fatuissimum est, quam cogitare quanta pro nobis perdidit Deus*
Homo. Albertus Magne Magister S. Thomas, innixus huic
auctoritati S. Augustini dicit, annum integrum in pane,
& aqua jejunare, corpus suum maximis, & gravissimis
mortificationibus subigere, deo qualiter omne Psalterium
recitare, non tantum profecte ad salutem, quantum pro-
dest cœbra Crucis, & passionis IESU CHRISTI memoria;
hac enim assidua Crucis meditatione multo majorem habet
viam ad attollendam mentem nostram ad cogitationem
veritatum aeternarum, ad expandendum cor nostrum ab inor-
dinatis rebus creaturarum affectionibus, ad corda nostra di-
vino amore inflammandam. Ad hanc, omne hominum
genus fructum uberem percipere posse ex cogitatione, & me-
ditatione Crucis. Incipientes ibi validas rationes inventare
ad federa sua exercenda; proficiens ibi inventare, unde
crescant in omni genere virtutum; & perfectos ibi adqui-
retere posse unionem cum Deo per caritatem fervorem.
Finaliter, fidei, caritatis, et

rete pote uniconi etiam 300 per
Non fortuito, neque invitus Crucis supplicium subiit
Deus, & liquido hor probat S. Augustinus per hoc S. Pe-
tri verba ad Iudeos dicentes: *Hunc definito confite, & pra-
fessione Dei traditum per manus impiorum affligentes intercessisti.*
(Acto. 2.) Vobis traditus est, & vos illum potius in
manibus impiorum, ut illum in Cruce interficerent: sed
nihil actum est, nisi quod decreverat & previderat Deus.
Sed cur, iniquies, Salvator sibi hoc supplicii genus pra-
alis delegit? Ille unus tenet caelum: tamec Patres, at
que Doctores quasdam excoxitarunt, nobisque in hoc ma-
gna mysteria propofuerunt. Sublimis Crucis pars, ex
S. Gregorio Nyleni sententia, significabat JESUM morien-
tem, nobis Calum aperte debere; pars ima, illum des-
cendentem ad inferos inde spolia esse ablatum; brachia
duo, que Ortum, & Occasum repiciebant, sanguine ip-
sum delenda esse peccata omnia populum. Sanctus
Hieronymus, (*in Epistola ad Epiphaniam*) Sanctus Augustinus,
(ad Honor.) Sanctus Bernardus (1. 5. de confessione) ajunt
principium Crucis mysterium in eo contineri, quod Apo-
stolus vocat, altum, latum, longum, & profundum; quia
hac quatuor deprehenduntur primum in attributis Dei in
alitudo in potentia, profunditas in sapientia, latitudo in
bonitate, longitudine in eternitate. Designant quoque JE-
SU CHRISTI patientis virtutes, in latitudine caritatem
in longitudine patientiam, in altitudine obedientiam, in
profunditate humilitatem; sed post omnia ratio vera, pro-
pue quam elegit Deus Crucis supplicium ea est, quam
tradit D. Thomas; videlicet, supplicium hoc visum esse
JESU CHRISTO convenientius ad reparandum & Patri-
su gloriam & salutem hominum.

P A R A G R A P H U S VI.

*Delecti ex Asceticis, recentioribusque Concionatoribus loci
Iouius argumenti.*

In Cruci sum debitum, quod contraxeramus. & per hoc ad mul-
tum condam divinam iustitiam. Notis Sanguinem Dei effusum
Innata satisatio qualita est ad perfolendum imme-
diatam. sed prius quam perfolendum. sed qui praeferunt animam
quam ipse pro illis pertulit, sed qui praeferunt animam
effusam in Cruce, veluti Sanctus Andreas, ut ille, Crucem
hanc honoraverunt. Verum est, illam debere in ori-
gine

gine sua omnes fanditatem, & gloria; sed si mundi
Salvator non habuisset mortis suis imitatores, nisi discipu-
los reliquerat; qui, ut ille, Crucem appetissent & san-
guinis baptismum, quo omnes humanæ maculas
dererit; Crux in primum cecidisset opprobrium; sed cum
membris una cum capite fuerint Crucifixi, omnia ali-
quid contulerant huic triumpho Crucis, quo fit adeo ve-
nerabilis in Ecclesia. Nobis calcanda fuit magistris, ac
discipulorum vestigia; nobisfitem Crucem adorare debe-
mus, & passiones nostræ virtutibus JESU CHRISTI cruci-
ficiam fanditare. Ah! si nobis esset pars aliqua facti hu-
milius ligni, in quo divinus Salvator expiravit, qua reveren-
tia getarimus ibam; Tribulationes nostra potiori jure
sumus pars Crucis illius, & illas nihilominus perhorsce-
mus? Ex specimenibus sermonum pro Adventu, & sermoni de
S. Andrea.

Si. Andrea .
S. profunda meditatione, nuncquam scrutabimur mysteriis Crucis profunditatem . O si possem dicere Auditoribus meis, quod Ageo Proconclavi dicebat S. Andrea ! O si scires mysterium Crucis! vel si crucifixum vobis ostendens, vobis diceres, quod Samaritanus mulier Salvator : O si fuisse donum Dei ! (Joann. 4.) Si nones infinitum meritum Dei, Sanguinem, vitamque suam effunduntis? Ut igitur iste assequatur singulare hoc beneficium, sape meditandum est, sape profundis contemplationibus, quod sanctissimi viri fecerunt felicitate, nosmet immersere oportet in hanc infinitam abyssum bonitatis Dei morientis in Cruce . Profecto omnia Dei beneficia sunt magna, & admirabilia universa opera eius: sed cum loquimur de Cruce, S. Paulus ait: Dei sapientiam loquimur in mysterio, que abscindita est; Serio cogitare debemus, & alte meditari, ut ibi degamus virtutem, & fortitudinem Dei, que ibi latet sub maxime infinitatis specie. P. Texier in peculiari Tomo mysteriorum, sermones de Paffone.

Ita est, Crux adorabilis Salvatoris mei, tibi nostram debemus felicitatem; tu nos de morte liberatis; tu delevisti chiogrammum decreti, quod erat contrarium nobis' etenim idei Textus, quo docemur, aeternum Patrem impunis Filiu suo omnium hominum peccata, docet etiam, illum subiuste panas, que illis debebantur. Ecce, o Christiani, quid mutaverit Crucis ignominiam in incomparabilem gloriam; & horrorem nostrum in cultum, & venerationem, quod cum esset Crux supplicium nocentium, & instrumentum mortis, facta sit causa humanae salutis, & Ions vita, ex quo Dicit Sanguine imbuita fuit; quamobrem non demissim illi debemus obsequia nostra, & que illi praestat Ecclesia, & praestari juber festis diebus, quos in illius honorem dicavit. *Auctor sermonum in omnia argumenta;* in sermone hujus argumentum.

ad Leonem de Tribu Dala. Pilatus, sciri fecit, attempo Patri obediebat; præter mentem divina exequebatur decreta, & prophetias, que titulum hunc Regis promiserant JESU CHRISTO, ubi esse in Cruce. Igitur Crucis inscriptio fuit promulgatio Regni JESU CHRISTI; fuit Trophæum. Mysterium hoc nobis videnter adimpletur eis: Reges, Imperatores gehennam cum gloriæ in diademate suo, & in fronte Crucem JESU CHRISTI, cujus se subditos profiterunt: *Tamquam regnum euidam litteris in scriptis clara vobis pro vita regnum postularis;* S.Chrysostomus inquit. *Idem.*

Empi enim eis pretio magno. *1. Ad Corinthios 6. Crux JE. C. 1. c. Re-*

SU CHRISTI perfolvit redempcionis nostra pretium. Keges ditionem duplici via fibi comparaverunt: per adquisitionem, cum armata manu adepti iuri provincialis, & recompensatione, cum eritrum, cum eorum qualitates corporis, & crucis.

Foveamus, Fratres, sensus, & affectiones, quas ex nobis Crucis exigit Mysterium: & demissi cum humilatione adoremus saluberrimum hoc signum salutis; ad magnum hoc spectaculum afferamus sensus pares magnitudini objecti, ingratiitudini cordis nostri, prepararemus nosmet seria hujus mysterii cogitatione & meditatione enormium dilectorum nostrorum, quae toties IESUM CHRISTUM cruciferunt. Meminerimus Crucis hujus adorationem simili esse honorarium nostrae infidelitatis multitudinem, grati animi actionem, perfugium confidentia plenum erga Salvatorem nostrum in Cruce discubentem, ubi pro nobis partus doloribus laborat; obsequium erga Regis nostri solium, & tandem officium, quod nobis in memoriam revocat quidquid debeamus IESU CHRISTO crucifixio, qui ut eruerit nos de servitio peccati, mori debuit, & mori per Crucis supplicium; hanc imaginem Crucis instaurare in nobis quidquid debeamus IESU CHRISTO morienti. Hac precipua est Ecclesiae devotione: ita videmus Crucis vexillum ubique fulgere; & re ipsa, quandoquidem tota occasio nostra in hac vita est impugnare peccatum, adinitam illud in nobismetipsum intertere: ubinam aptius inveniensus objectum, quam Crucis, in ea peccatum per IESU CHRISTI mortem deletum est? Ubi inveniensus virides ad illud profigandum, nisi in vulneribus Salvatoris? Quod in nostris tentationibus perfugim? Quod in laboribus nostris solatium? Quae arma ad repellenda tenebrenata tentatoris, nisi huic opponamus Crucem, qua victus fuit? *Fugit paries adversarius, vicit Leo de Tribu Juda.* Nos igitur, ut Sanctus Petrus hostiatur, armemus hac cogitatione, IESUM CRISTUM passum esse Crucem, ut instrumentum deleret peccatum; in ea manus sua extensis, ut nos invitaret ad se, similique nos armemus has S. Pauli sententia hortanties, ut *denumeremus omnes pondus, & circumspiciens nos peccatum per passionem curvamus ad propositionem nobis certamen, aspiciens lis auctorum fidet, & consummarem IESUM,* qui proprie fuit gaudio suffinitate Crucem confusione contempta regula, per meritum, cum eorum qualitates corporis, & spiritus sunt ita eminentes, ut populi sponte sele illis subficiunt. Divine Salvator: propter duplum hunc titulum nofer es Monarcha; nos triumphali currui tuo proprie duplum hanc causam subficiisti. Gloriosum nobis est confiteri nos esse famulos tuos, & nos esse Regnum tuum: *Fecisti nos Deo nostro Regnum. (Apocal. 5.)* Tandem enim nonne Crucis tua merita est, nos a te suffis redemptos? Nonne per Crucem triumphasti de Mundi Princepe, & nos de illius tyrrannie in libertatem vindicasti? *Triumphasti illos in semperficiem. (Colossens. 2.)* Tu non substituisti velut Reges terra arma: alienigena, neque subditorum tuorum quangunem effudisti; ut solus pralatus es, tu tibi fuisti exercitus tuus. Tu ergo Rex es adquisitus hujus dititionis tua, quoniam delevisti Chirographum, pro quo venundati feramus, & temer affigens Crucis, fatale illud Chirographum affixisti, affigens illud Crucis. Non fumus ergo amplius nostri. *Nos sedis vestris, empti enim effis prelio magno. (I. Corinthis. 6.)* Sed nonne illius etiam fumus titulus meriti? Amor, quem in Cruce nobis testatus est, major esse non potest. Hie amor per eum humiliabilis Crucis, que infinita fuerunt. *Humiliavit semper insigne ad mortem Crucis. (Philippi. 3.)* Itaque nonnisi propter amorem humiliavit se, B. Bernardus ait. Quam potens ista Crux est ad hominum animos conciliando! Non Angelus, neque aliqua creatura poterat pro nobis satisfacere; quia nulla adest proportio inter creature merita, quod exiguis finibus continetur, & justitiam Dei reposcentem satisfactionem infinitam: sed praserimus quia creatura pro nobis sufficiens Crucis humiliations, ut videatur, partita fuisset cor, & amore hominum cum Deo. Tantum Crux haber illecrebrum, ut sibi sternet viam in cor eorum, pra quibus se illi obiecti aliquis. Per sublimissimum Ifaac in rogo Dei animus delimitus fuit; & ille promisit Abraham frequentissimam sobolem. Ita per IESU CHRISTI submissiorem doloribus Crucis, illi frequens posteritas fuit promissa. *Renovabis a ligno Deus. Idem.*

Auctor recens. (Hebre. 12.)
Throni Regum, Judicium Tribunalia, Doctorum Cathedrae in locis eminentibus debent colloccari, ut eorum dignitatem dignoscat. JESUS CHRISTUS ascendit in Crucem tamquam Rex in solium suum. Ita omnis natura illum agnoscit, eisque tamquam Dominum suo praestiti ob-

... & Cathedra
PENSILVANIA

Autor recens. (Hebr. 12.)

Throni Regum, Judicium Tribunalia, Doctorum Cathedrae in locis eminentibus debent colloqui, ut eorum dignitas dignificetur. JESUS CHRISTUS ascendit in Crucem tamquam Rex in solum suum. Ita omnis natura illum agnoscit, etiam tamquam Dominus ipso prestitis ob-
fектus est, ut unus ex editioribus montibus Ierusalem fuerit locus, ubi Crucis thronus positus fuit. Loci eminentiae nonne argumento est JESUM CHRISTUM efficiere, ut in Crucem titus fuit humiliatio[nis] probat Re-
gnum J. C.

De Mysterio Sanctæ Crucis.

presentiam, & Majestatem Domini sui in Cruce. Nonne id confessus est Centurio? Quoniam sensit vocem omnium creuarum, quix illi suum testabatur obsequium, cum illis confessus est, JESUM vere esse Regem, & Filium Dei: Vere Filius Dei erat iste. (Judas. 11.) Neque obstat JESUM CHRISTUM non natus esse Regem: sed per eternam generationem suam, nonne et Rex Regum, & Dominus Dominationum? (Apocal. 19.) Nonne per ipsam etiam temporalem generationem Rex est, quandoquidem Filius fuit David, & heres sceptri Parum suorum? Sed duplex hunc ius, quod erat illud regnum, minus enituit per folgewm prodigiorum suorum, per doctrinam suam sanctitatem, per puritatem placentor eius, quam per Crucem, si optabat felix illud momentum, quo Crucifixus erat? Disde-
terio desiderari haec Pesca manuscula nobiscum, & quomodo con-
der? Quia sua in Crucem elevatio conferre debet illi posse suum Regni Partum suorum. Frustra ergo, o perfidi-
ci Judaei, Regem vestrum occiditis; Iustitia illam ignoratis. Vivet regnaturus in vos, velutis, nolitis. Promittitis
vos in illum credituros, it decenteret de Cruci; & ruan-
tibus illum Regem vestrum habuiros. Si Rix p. desiderat
nunc de Cruci, & credamus ei. (Matth. 47.) Sed ex contra,
ut evincat se Regem esse vestrum, non decenteret de Cru-
ce. Autem regnos.

**Cruci-
bulum
versum
Tribui
de quo
judica-
tiones**

Videamus quoniam JESUS CHRISTUS in Iudicium veritatis omnes hominum natos? Conatur gloriam illius exanimare appropositi supplicii sursumptui, Crucis tempe; & JESUS CHRISTUS patibulum hoc in Tribunal convenit, ubi haec exercet iudicium; per Crucem enim adquirit iudicandi potestatem, quia ultra seipsum subiectus iudicio ipsorum etiam impinguo, a quibus damnatus fuit, ut crucigeretur; Crucifigatur. Aequum erat, ut iudicium iniustum quod acceptabat, esset fundatum; timulque sua potestatis instrumentum: Omnis iudicium dedit filio suu. Reversa in Crucem mundum iudicavit, eumque damnavit. Hoc illud trophyum est quod evexit Imperia, & Regna idololatrias, quod idola contrivit, & dæmonios Temples, & Aras abfudit. *Nunc Principis huius mundi sicuties fata.* (Johann. 12.) Ex quoq[ue] mundus non erubuerat adorare lignum & lapidem: JESUS ut hanc contumeliam, voluit lignum Crucis adorari, ut faciliaret pro idololatria impudentia per sanctum fidei impudentiam. *Ex quoq[ue] non erubuerat homo lapidem, & lignum adorans, eadem confusio confusus de CHRISTO pro impudentia idololatria, talis faciet fides pro impudentia fidelium.* (Tertullian. libro contra Marc. cap. 21.) Idem.

CruX JESU CHRISTI in fuit leuctris, vel roges, ubi in membris illarum pro salute nostra mortuus est. *Laudamus moris;* & S. Augustinus ait; verum fuit etiam cathedra docentium. Ubique JESUS CHRISTUS obiit mappa. Doctoris in deserto, in uribus, in montibus, fecerit Iordanem; ubique JESUS CHRISTUS exercit, quod docuit; ipse dixit semiteme esse, & humilium corde beatum esse, qui perfectiōnem suiftit proprieiū iustitiam; sed in Cruce, magis quam alibi adimplivit Doctoris officium. Et sane hinc

mons; & sine Crucis tristis die triumplum nobis qualiter redemptor eius immolatus, uicerit. (Hymn. Eccl. 1.) O Crux adorabilis! Sacra arbor! Beata, quod tulisti vita fructum, & quod omnia reparasti mala, que arbor funesta mundo peperat! Liguum, adorabile, ubiam radices sumpiti? Demite ramos tuos coram caelesti Rege, pretiosa planta! Offer, facias membris Salvatoris, que te debent adorabilem redire, in omnia deinceps fascula brachia tua. Tu sola digna fuisti, quia gestares hominum redempcionem, & que rubeficeres sanguine agni immaculati, & ferres tabula salutis, in qua mundus, qui naufragium fecerat, felicitate salvaretur: *Aqua pura, preparata aeterno mundo naufrago.* Ex Specimine Panegyricorum Tomo 2.

JESUS CHRISTUS, qui noluit homines salvos facere sine illis, quamvis illos sine corpore creaverit, subiectis illis meditis, quibus gratiam suam adcredere dignatus est. Sacramenta cum sanctis dispositionibus illos sanctificant; sed undenam, hac sacramenta suam virtutem recipiunt, nonne ex Cruci JESU CHRISTI? Ex vulneribus, quibus confusus fuit, Ecclesia prodit; hec ortum suum, conservatorem, & propagationem, ut debet Cruci. Nulla unquam victimam a Calvetti Paschein levaviatis; odorem accepta, fuisse, nisi prefiguraret JESUS CHRISTUM in Cruce. Actions JESU CHRISTI pro objecto habebant divinam hanc Crucem, & nonnisi in Gruce est Redemptor noster. Omaia JESU CHRISTI merita, quae se effuderunt in membris eius, a Cruce virtutem suam meruantur; & per oblationem corporis sui in Cruce opus suum, & nostrum consummavit; *Consummavit;* (Johann. 19.) & si Crux defuisset, sacrificium imperfectione extirpatur: *Una oblatione con-*

Cœurs
égoïstes
peuvent
être v
rie.

Kant
verl
ſt et
wol
funt
tam
dene
Dob

Emissi Domine de Cruce clamorem ingentem, & Pater
vus exaudiuitis: *Ite gaudete clamantes, & Dominus exaudiuit
eum* (Psal. 33). Munere leverebitis Prædicatori, in cathe-
dræ docentes, & debet bas ita clamare, ut vox tua exaudiatur
in calo ad mulcedam Patris tui justitiam, & obtinendum mi-
sericordiam misericordis, quos magis quam te ipsum diligebas.
Ingeniti tibi tollendis erat clamor, quoniam eras in aratam
mactum vicina ibi immolanda, & audiendis eras, ut Pater
Liquum hoc est ligna Crucis, ex hoc ligno compacta est
Sancta haec Arca, haec Sacra missa, qua salvantur animæ:
Piget te hanc Arcam ingredi: pudet te ligni Crucis? ligni
Sanctæ humilitatis, quod unum vnum superbia tua san-
tare potest? pudet ne te ligni hiujus, quod rubore suffundit
superbos, colisque falsos facit efficiens humiles? Inspiriens,
ingreditur; macta, macte transirendum est, & lignum censimus.
Ex fando Ausafino Tract. 2. in Joannem.

Non Sancti, sed JESUS CHRISTUS de se, & de Crucis sua extimam hanc figuram explicit, que manifesta fuit Iesu Christi proprieatis quindecim annos anteaquam in Cruce moreretur prolatam. Et sic Iesum hominem exaltavit per operem suorum, ita exaltari operis Elysium habuit, ut omnes qui credit in illum non con-

*Andamus. (Jean. 3.) Quam figuram ita explicat S. Augustinus. Quid est aneus hic Serpens, nisi JESUS CHRISTUS in Crucem sublatus. Mors Salvatoris expressa est per Serpente secundum communem illam loquendi rationem, per quam causa sumitur profectus; nam serpentes antiqui non introduxerunt in Mundum, ex quo ad homini subleuit, ut rebellaret contra Deum per superbia, qua mortale punita fuit. Serpens hic aneus erat, & serpentis habebat imaginem, virus autem non ita, ut nobis ostendetur, per S. Augustinus, **JESUS CHRISTUM** nequam aliumsumpsisse peccatum, quod serpentes venenosi erant, sed mortem dumtaxat, quam peperit serpens, ut JESUS CHRISTUS deferens in carne simili carni peccati, non vero peccatum, sed poenam peccati debitam liberaret eos, qui ex carne peccati erant nasci. Sed JESUS CHRISTUS exaltatus satan, quemadmodum Serpens exaltatus curabat Israelitas. Crux igitur representabatur per illum vexillum, ubi serpens erat, & rem exprimit ad unguum; sufficit enim attente intueri JESUM CHRISTUM in Cuce, ut a cupiditatibus nostris lanemur. *Sermo Manicheus.**

Quidquid Sanctus Paulus tribuit JESU CHRISTO, Crucis ipsius etiam tribuit. Eratis olim, ait, procul a Deo; sed cum modo sitis in JEHOCHRISTO, accessilis ad illum per virtutem Sanguinis sui. *Nunc autem in CHRISTO JESU, vos qui eratis longe, facti estis proprie Sanguine CHRISTI,* atque tunc tribuit Crucis JESU CHRISTI eundem effectum. Illic, inquit, qui duos populos in unum corpus conjunxit, illos reconciliavit cum Deo per Crucem suam destruens in semipotio inimicitiam eorum: *Et reconciliatus ambo in uno corpore Deo per Crucem; interficiens, inimicitias in semipotio.* JESUS CHRISTUS vocatur lapis Angularis; Architecti illius reprobaraverunt, et Dic a deo electus fuit, ut in caput anguli collocaretur. *Lapidem, quem reprobaraverunt ad faciem, hic factus est in caput Anguli.* (Psal. 117.) S. Paulus Crucem vocat lapidem angularum, qui duos populos reconciliat: *Et reconciliatus ambo in uno corpore Deo per Crucem.* Quia fronte novatores audient Crucis negare debitam adoracionem; quandoquidem hinc quidem Scriptura, inde vera Ecclesia, & prodigia per Crucem patrata, sunt monumenta, quae tantum habeat confutandis, & damnantis Christianorum ignaviam, qui falacre hoc Sigillum non eo, quo debent, excipiunt cultu; & novilimos hereticos, qui audacter insurgunt contra hanc adorationis cultum, cuicunque debet te invocare. *Actus xxi.*

respondebunt Tertullianus, qui secundo vivebat seculo, & qui afferit, ex quo Christianis fecit signo Crucis armatis, & crebro illud in fronte imprimendo, ipsum quodammodo cavare conusevit, quia illud in qualibet occasione, & in singula fere momenta sibi imprimebant, sive negotium aliquod, five actionem aliquam inchoarent: *Frontem signum Crucis tenimus?* (*Libro de Coronatione.*) Quid respondebunt Sanctorum Iustino Martyri, ipso Tertulliano antiquiori, qui testatur Crucis imaginem adsuisse in illi locis, in quibus Christiani congregabantur? Quid obsecrant S. Basilio scribenti, (*S. Basili de spiritu Santo*) Christianos conuseviisse signum Crucis signare per Apostolicam traditionem, ab Ecclesia receperam? Mendaci redargunt Sanctum Chrysostomum, qui integrum edidit sermones de Cultu, & Adoratione Crucis, & qui in libro de divinitate J. C. palam memorat Crucem ubique erectam fusile, & expositam veneracione populorum in Templis, in plateis, in viis, quales nunc fieri conuenient. Quid post haec necesse est afftere Augustinos, Hieronymos, Gregorios, omnemque Ecclesie Doctores traditionis teles? Alii fine opus est argumentum ad offendendum humi modi reformatores ex illorum esse numero, quos S. Paulus Crucis inimicos appellat; posunt an potius tantorum virorum testimonia negare, nosse primi Ecclesie conformes in Crucis adoratione, & ubi signi illarum represtanti; cum illi ipsi fecerint ab hac Ecclesia antiqua, ut aliam sibi recentem ad arbitrium adducant: recentem dico, quia ibi non videatur amplius Crux, crucifixus, vel Crucis signum, vel Redemptoris imago, vel ulla nostra redemptio nota. Omnia delecta sunt, oblitterata, exterminta apud illos veros inimicos Crucis Salvatoris; quoniam potquam cultum impugnauerunt, frergerunt, obtrivereunt, concularunt, imagines, ita ut in Urribus eorum, in Templis, in dominis nullum supersit Crucis vestigium. Ploramus eorum cacciatim fideles; lacrima nostra maiorum vim habebunt ad impetrandam a Deo conversionem illorum, quam disputationes nostras ad eos perfundendas; & rationes ad pertinaciam eorum perfringendas. *Molinier in sermone de Exaltatione Crucis.*

Mirum non est, quod Mundi Salvator Crucem suam exaltare voluerit, canique gloriolam efficeri, quandoquidem Crux ipsa illi tantum comparavit gloriam; & dicere possumus inter Crucem hanc, & Hominem-Deum, qui eisdem confusus fuit, mutuum intercedere gloria communi. Non quod alter alieni, videlicet mundi, & mundi

qui, unque sunt CHRISTI adharent Crucis cum illo. Christianus donec vivit, debet esse in Cruce, S. Augustinus ait.
In hac qui est Crux et totam viam suam pendere debet Christianus. Temeritas effet deprendere, quandoquidem non decedat illinc J. C. tunc etiam cum Iudei se in illum creditos pollicebantur. Tempus avileundi clavos de Cruce IESU CHRISTI, nonnulli post mortem illius fuit; igitur non tempus avileundi clavos, (Aug. 205.) & expectandum est, donec sacrificium nostrum sit consummatum. Crux haec cui Dei servus se affixum esse gloriari, ut Apostolus, debet, qui dicebat Deo: *Mibi nomen ab aliis gloriari nisi in Cruci Domini nostri J. C.* (ad Corin. 6.) Hac inquam Crux, pergit s. Augustinus, cui inharrere debet, non dicit quadrangula, sed tota via spatio, ille, qui Christianus oculis intueretur illam, contemplatur eam tamquam thesaum; qui ibi cogitat IESUM crucifixum, & omnia contemnit pro hac Scientia, quae nonnulli in schola Crucis doceunt, olim habita tamquam horum obiectum; sed a J. C. ad tantum horum reverentia est ad honorandos fidèles, qui in eis gloriam suam collocant, ut terrena Principes editio caerule vellet, ne quis nocentium crucifigeret. Sed quia RISUS honoratus erat fidèles suos in fine impij facili, primi honoravit Crucem in hoc sacculo, ut terrena Principes credentes in sum proibient aliquem noscentium crucifigi. (Semn. 38.) Et Lignum hoc, cui Judei Dominum affixerunt, illum probris obruentes, factum est adeo venerabile, ut Reges deferant illud in fronte, considerantes se in terra tamquam adversas, non fecerunt a vulgo Christiani confundendic. Quia ergo vites laceriorum habebant, & nata in peccato, aliquando magnitudine maris viles abhorserent, & neglexerint; opus est ergo, ut in novi humis, hec est in ligno poteremus. Hoc autem lignum, quo infernitas nostra portaret, lignum Crucis est. (Semn. 75.) Non aliud est medium, quo aufraugimur evitare valeamus, nisi Crux IESU CHRISTI, per quam conseruare Crucem Domini, in qua signorum. Ex S. Augustino.

Quid respondere possunt Hæretici testimonia , quia illis
animis , cum illis ostendimus , in primitiva Ecclesia , &
ab ipsis Apostolorum avo Crucis imaginem semper finger-
lari in veneratione habuisse , & Crucis signum sem-
per utrum obtinuisse apud Christianos ? Factum negabunt .
Insurgent in adeo sanctum institutum ? Condemnabunt il-
lud idolatrias , vel fatae superstitiose nomine ? Pro fa-
cto , & confundentia , rejeicere poterunt totius antiquitatis
testimonium ? Esto rejiciant auctoritatem S. Dionysii di-
scipuli S. Pauli , & apocrypsis recensent libros de Eccle-
siastica Hierarchia , ubi lape legimus Ecclesiam in omni-
bus Sacramentis adhibuisse signum Sanctæ Crucis : quid
tum instrumento opus illud , in quo perfidio adhibi-
tum fuit : non puto necesse esse , me fufius habere ferme-
num de sensu horum verborum , & de veritate , quam con-
tinent ; neque aliis mihi afferendas esse elucidationes , cum
dico , Crucem salvum fecisse mundum , qui fini illa perfisi-
ser ; sicuti diluvii tempore , quo mortales omnes universali-
li diluvio erant involuti , Arca , per quam reliqui salvi
facti sunt , fore mundi salus , & natura perennis refu-
gium appellata fuit , qua in illa unicam spem nostra est
præsidiumque . Hac similitudine uitiorie celestia ad inuen-
dam felicitatem quam inventurus in Græce . Itaque quia
latius verba faciam de laudibus beneficij , quo nulius

De Mysterio Sanctæ Crucis.

majus inventari potest, quandoquidem ceterorum est origo; cogitandum vobis est, qua in re situm fit, ut inde judicetis Crucem non immortem haberi tamquam Signum, & Christiani characterem, tamquam Religionis vexillum, tamquam salutis nostra instrumentum. *Idem.*

Cruce ut efficitur, ut Filius Dei cognoscatur.
Cruce cognoscendum tradidit Gentibus Filium Dei, & max illas adduxit ad cognitionem Veritatis & iuviam sanitatis. Profecto ubi fides illis nunciatu fuit, & prædicatus ille fuit Deus crucifixus tamquam articulus difficillimus ad credendum, & que admido ceteri facilius admitteretur. *Prædicamus CHRISTUM, & Iuvemus crucifixum.* (1. ad Cor. 1.) dicebat Apostolus, ideoque profitebatur, se nihil aliud fieri, quam Deum in Cruce possum, quamquam tot alii didiciles arcana ad tertium usque Calum attingunt. Nam hac supposita veritas ceteras complectitur, & cum semel perfusum est de Crucis Mysterio, nihil ignoratur eorum, que ad salutem sume necessaria. Ita illa igitur est Christiani, & nota, ex qua cognoscitur, quam Religionem fuerit amplexus, ita quod olim Judæus erat scandalum, & Gentibus stultitia, dilectum fuerit, ut manifestaret virtutem, & Sapientiam Dei, & illi ab Angelis, & hominibus adorations procuraret. Poth haec non miremini amplius, si Dei Filius victimum voluerit sibi gloriosum reddere hoc supplicium instrumentum: si ab illis usque temporibus veri Christiani Signum illius imprimatur in fronte; si hoc Signum adhibetur in omnibus nostra Religionis ceremoniis, in omnibus Sacramentis, in mysteriis omnibus, & deum, si omnes terra potestores coram hoc adorabili signo flebant genua. Oportet ergo, Fideles, ut in hoc gloriemur, & qui erubetcanus, illud nobis honori, atque dignitati vertamus. *Idem.*

Mirum fane est, Crucem, quæ nobis omne bonum tristitiae, & victoria Crucis. salvare nosse, Omnes demones qui mundum mendacibus oralitatem, facta salutis nostra instrumentum, virtutem nostram facilius repleverant, revertantur in eternos carcera, quo illi præcipies egit Dei iustitia; & omne genu in inferno non fecus ac in Calo, & in terra flectatur auditio IESU Nomine, qui per Crucem suam triumphum reuelit de omnibus Mundi potestatibus. Profecto demones ad solum Crucis signum auguunt: adorabile hoc redemptiois nostra signum ubique gentium sublatum totum terrarum orbem emundavit a spiritibus immundis, qui eodem fuerant potiti; omnia clima, ubi tot facetus IESU CHRISTI florent Religio, crederunt hæc abominationis simulacra, que Patres nostri fictis eorum numinibus exercent, locum facere facio huius Vexilli, quod ubique Crucis victorias annunciat: omnes hi genii, quos cæca superbis fibi tamquam totem nomina proponerat, evanuerunt, ex quo JESUS CHRISTUS in Cruce manubias de inferno reportavit. *Abbas de Joris sermone de Magnis JESU.*

Solus Crucifixi spectaculum expostum hodierna die adorationis omnium mortaliū indubium est divinitatis ejusdem argumentum; obduratissima quavis impietas hoc debet testimonium veritati: Consilium hoc adeo magnum, adeo prater ordinem, adeo inauditum efficiens, ut in Cruce possum omnes adorare, tantum aberat, ut ab homine posset admirari, ut ne in hominis quadam mente posset incidere. Dei crucifixio vere scandalum videbatur; sed hoc crucifixio iis addita, quæ illam præcesserunt, & subsecuta sunt, procul dubio eventus est maxime admirabilis, in quo homo cognoscere debet potestatem sua superiorem, & qua majorē ne comminari quidem posset. JESUS CHRISTUS nobis perfudere volens, se Deum esse, & objectum fieri cultus mortalium non poterat illis videri major, neque adorabilior, nisi in Cruce, ex qua fecit sibi instrumentum suorum miraculorum, & thronum suorum magnatum. Ex hac annihilatione abuso, ubi cogitationes omnes confunduntur, & ratio turbatur, exurgit gloria adeo nitens, radii adeo vividi, ac nitentes veritas coruscant animæ mysteriis hujus magna! meditanti, ut cum Propheta exclamat, o Domine, nimis credibilia sunt testimonia tua! Judei cæci Meliam vestrum videre cupiebant caput habentem pretio diademate redimitum, fulgenti amictu purpura, manufuge illius pretiose onuscepto, non autem clavis terribilis. Volebant videre pedes illius magnificum thronum calcantes, non autem Crucifixus; sed hac tormenta, & abjectiones, quæ vobis Meliam vestrum absconderunt, gloriofa sunt signa, quæ illam vobis debent ostendere. Ita Propheta descriperunt illam, & hisce characteribus cum connotarunt. *Idem.*

Æque de injuriarum qualitate fertur iudicium ex his satisfactionibus, quæ leges imperitarunt, quippe iudicium earum minime creditur aberrare. Iustitia libra tributum, præsumitur enim ab illa statu aliqua proportione inter satisfactionem, & injuriam, & ad restituendum ordinem, quem scelus abstulit, admistenda est oppotita æqualitas. Quid autem Dei iustitia operatur in Cruce, cum præcipit, ut Filius tuus ibi moriar, & ab ipsa immolatur? Id agit, Sanctus Bernardus inquit, quod statu, in qua nostra appendit peccata: *Sister criminum.* Altera quidem in lance locat injuries, quas illi fecimus, in altera vero satisfactiones, quas sibi offert Filius tuus per Sacrificium gloriosum in humilationibus suis, & per Sacrificium Sanguinis sui in morte sua, & inventa proportione, & æqualitate

Paragraphus VI.

51

tate inter ea, qua passus erat pro nobis, & qua a Filio suo recepit, jam adipiscit. Hac eadem nos uti suadet Spiritus Sanctus, ut appendamus eadem peccata nostra, quæ commisimus, & ut comparatione facta pretii, quod Salvator persolvit, & culparum, quas ipsi appoluimus, intelligamus, Dei iustitiam hanc proferre sententiam. Hæc omnia fecit in pondere, numero, & mensura in ordine universorum, & multo magis in Crucis œconomia. Adeo igitur propria inter satisfactionem, quam postulat, & injuria, quæ Deus sicut affectus: sed pro accipitis injuriis postulat vitam Dei, & iudicat necesse ad hoc, ut in apice juris satisfactionis, Deum mori in Cruce, & infinita hac factio medium est adiungendi iustitiam eius. Dicendum ergo est peccatorum nostrorum magnitudinem esse infinitam, & quod infinite illi displaceat: quandoquidem iustitia adeo aqua, iudicavit, se adquicuerit non posse omnibus omnium satisfactionibus, & habitura satisfactionem non posse parem, pœnitentiam Sanguinem, & vitam Dei. *Biros in Cruci Passigrio.*

Crus, qui regnum redemptoris nostre, erit in mundo, cuius invenit, cuius recipiat.
Crucis nihil gloriostis est, quam a J. C. delectam suscepit pro signo suo particulari, quo connatore voluit duo principia officia Messis qualitatibus inherenter, videlicet redemptionem, & mundi iudicium. Idem accedit ad virginem admirabilem, quam posuit Deus in manibus Moyis, per quam Deus tot benedictiones effudit in populum suum, sed quæ mutari est in serpente, qui ceteros voravit angues, ut intelligamus Crucem, quæ salutis, & consolacionis signum est pro peccatoribus in hac vita, mutatum iri in signum terroris, & reprobationis in die ultionis. Quemadmodum ipse etiam J. C. professus est per os dilectorum discipulorum: *Hoc est vita atra, uco gnoscam te Deum verum, & quem miseri F. C. (Joan. 17.)*

cis, ut alii loquuntur de bonis, & melioribus Salvatoris in Cruci.
Hæc, inquam Crux, illum tradidit cognoscendum omnibus gentibus: namque per illam perfectius ostendit divinas perfections suas, & tributis certissima monumenta supremæ sue potestatis, quemadmodum ipse etiam supplici sui spectatores confitit. Quod ipsum evincit, ipsum uti voluisse ex ratione, que una omnium maxime videbatur opposita consilii humana sapientia ad hoc, ut ab omnibus nationibus coleretur; re enim vera nihil magis contulit ad celebrandam divinitatem, & infinitæ sapientiae sue potentiam, ut novile gloriam sibi comparare per Crucis infamiam; & facile, ut homo traditus potestati inimicorum suorum, odio eorum, & ultionis sacrificatus, confusione obratus, opprobriis saturatus, ac tandem inter duos nefarios latrones crucifixus, habitus fuerit per hanc ipsam rationem pro vero Deo & Salvatore hominibus, habitus, inquam, non a paucis hominibus, vel ab una tantum gente, sed ab omnibus populis, & nationibus; non solum ab hominibus & tribo, vel modici ingenii, & nullius auctoritatis, sed a Principibus, & sapientibus, & hoc pacto ceteros abrogasse cultus, & cetera Religiones. Que magis evidens divinitatis ejusmodi probatio? nonne inferendum est, eamdem potestatem, que in ipsis mundi primordiis lucea ex ipsi elicuit tenebris, voluisse in mundi ipsius reparatione haurire gloriam suam ex ea re, que aeternam caliginem illi videbatur offusura? Quod insignis potentia argumentum, quam triumphae de omnibus universi orbis potestatibus adeo infirmo, fragilissimo instrumento; acque ut S. Augustinus ait, vide de *Crucem a locis suppliciorum fecisse transfiguratum in frances imperatorum?* (S. Aug. in Ps. 46.) Author sermonum in omnia argumenta, &c. Tomo Sermonum particularium.

Per Crucem, nos ac of scis non scitis.
Quemadmodum per Crucem, vieti fuerunt omnes salutis nostræ inimici; ita per Crucem vim habemus illos vinclis, qui quoniam in numero sunt, & quantumcumque formidabiles esse videantur, nullum in nobis ciere debent terror: nemo enim aderat imbecillus est, qui signo Crucis suffulces, illos fugare non posuit: quia illi ne culinere quieti possint, illi ne pugnare possint. *In hoc signo vincis.* Hæc illa est epigrapha, que olim circa gloriosum hoc signum letat, cum primo Christiano Imperatori apparuit; sed haec quoque die dici omnibus Christianis potest, qui per opem, quam a Cruce recipiunt, de omnibus inimicis suis suffulces, illos fugare non posunt: quia illi ne culinere quieti possint, illi ne pugnare possint.

Per Crucem, horum terribilium persecutorum dies.
Hic idem JESUS CHRISTUS, qui tanta cum humilitate subiit peccatorum iudicium, S. Augustinus ait, ipse iudicabit illos cum omni severitate iustitiae sue: sed Crux ejus erit veluti terrible tribunal, de quo pronuntiarunt illi irrevocabilem damnationis eorum sententiam. Repercussa, miser, Crucem offendens, inquiet, & relpice quid protopallus fuerim, & per hunc amoris excellum iudica te ipsum de tuo ingratis animi vivito. Qui abierunt gratus, quæ tibi meritis fuerant per tot dolores, & opprobria, quæ in Cruce hac sustinuerunt? Qui fecisti de pretio hoc Sanguinem, quem pro te ad extremam usque guttam effuderat? Quem fructum retulisti ex toto sacramentis, que proutis necessitatibus institeram? Tu contempti, profanasti, dissipasti hos omnes thelauros, hoc omnia mes bonitatis monumenta, quæ in corde tuo parere debebant gratianis sibi, aluerunt solum miseram spem invenienti in me tuorum scelerum impunitatem: sed quo magis miserius sum tuus misteria, eo magis nequitiam tuam perhorrebat; nihil tibi pacem, quia omnia tibi condonare decreveram; & odium meum ex procedet, quo fore decreveram, ut amores, & bonitas in te procederet mea. Quaznam, inquam, erit consilio peccatoris, cum efficiat Deus, ut peccator sentiat, agnoscatur, intelligatur magnitudinem, nequitiam, & omnem ingratitudinem extenuem? Nunquid sefer inter Crucis

Hostiæ Bibl. Com. Thol. de Myster. Tom. II.

E 2 dice-

dicatur ipse Dei Filius; Per Crucem vixit sicut mundus, & arms de manibus ejus exsuta; placita ejus nullam amplius habuita sunt potestatim; si ad illum impugnandum iisdem armis usi fueritis ad vim tum inferendam, cum propulsandam; licebit vobis respicere mundum, quomodo Sanctus Paulus consueverat, eodem cum horrore, quo olim crucifixus respiciebat. Misericordia crucis eius est, & ergo mundo. (Ad Galat. 6.) Idem.

Christiansum
cristianum
et, & hoc
pacto admo-
nitione ex
fatu defun-
tum. (Ad Gal. v. 1) Iudei.
Quamcumque beatus sumus, Christians, in Crucis Salvato-
ris, & quantumcumque fit via sanguinis quem effudit
proper amorem nostrum; constat nos nunquam fu-
turos, nisi nobis applicerimus fructum, & nisi adimpli-
verimus hoc pacto ea, que defuit passionem Christi; ut
loquitur S. Paulus, ita ut deferentes Crucem nostram fa-
luti nostra cooperemur. Hoc enim prima conditio est,
quam Salvator ipse requirat ab iis, qui cumendem legi de-
siderant: Qui vult venire post me, tollas crucem suam. (Mat-
th. 16.) Et ne quis ignorare posset haec veritatem, que est de ipsa Christians Religionis essentia, voluit, ut publice
id proferiretur, Religione hanc amplectentes per Baptis-
mum, in quo, ut ita dicam, sub Crucis vexillo censemur.
Hinc sit, ex S. Augustini Sententiâ, ut vita veri Christians viventes secundum placita legis sui sit Crux, & ju-
ge Martyrium. Tota vita Christians crux est, & martyrium.
Itaque Christians vitam ducere, Crucem gestare, exercere
præcepta, que per hanc Crucem docemur, synomina-
funt, & æquivalentia. Verum quid plerique agunt Christians
ni, qui pugnant sub Crucis vexillo, eandem oppugnant
Crucem, & videtur illi bellum indixisse moribus, &
actionibus prorsus oppositis professioni adeo sancta, &
ad eo follementi Sacramento, quo se illam fecuturos jurave-
runt. Etiamen ubinam videbor humilitas, quam nobis hac
Crux representat in Deo ad excessum usque humiliatio, &
exinanito; cum interim nonnulli ambitio videantur, & inex-
pleble nitendi, crescendi, aliquo superandi defederant?
Quia in re videatur illa rerum omnium paupertas; quam il-
lis Crux predicar, atque commendat? Qui videt eorum
dilectionem, & fortuna bona adquirendi cupiditatem, cre-
dere non potest Crucem illorum esse thefaurum? & qui con-
siderat jugem percussum, & festinationem ad ea ob-
tinenda, quia palpant sensus illorum, quis perfudere fibi
poterit illos adorare Crucem? Quid enim aliud agunt, qui
illam ignorant; & quid deterius facere possent, si illam
penitus evenerint adiutorientur? Idem.

Hoc tamen novissimum erit, quod intuebitur objectum, & solum in quo consolacione querent contra mortis ter-
rores tunc temporis cum illis erit predeundum coram ju-
dice Supremo. Et Croix in libro eiusdem: Exortationes
aestiva pro singulis anni diebus; pro Martiis die vicesima nota.
Sub vita nostra exitum nobis exhibebitur imago Crucifixi, videlicet JESUS propter amorem nostrum in Crucis
mortiens? Quanta consolationis hoc erit? Sed exhibebitur
nobis mortiens in Cruci, tot orbibus, quot habet vulna,
dicens, quid fecerit, quid passus fuerit per amorem no-
strum, & quid nobis propter amorem ipsius erit facendum.
Heu! Salvator mi, di mihi hoediora die cum fructu;
quod fructu tunc mibi dictum est Crux tua: Vide quid
habeo, quod offeram tibi: Pater aeternae vide utrum tua
perfeveratura sit iracundia, ubi hoc tibi objectum obœ-
los statuum. Hoc est Crucis asylum, in Cruci hac modo
vivere vole, & spero, hanc te mihi gratiam concilium-
rum, ut moriar amans, & fideiter hanc Crucem ample-
ctens. Idem.

Nomina igitur pades horum salutis nostra symbolorum, at-
que signorum. Passio certe Domini nostra beatitudinis caput est, &
argu ergo, qua vivimus, & per quam sumus. Sed velut corvo-
nas, sic lao animo Crucis circumspiciamus. Omnia enim, qua
salutem nostram conducimus, per ipsam confirmamus. Nam cum
regeneramus, Crux Domini adest; cum Sacramentum altior est,
cum in ordine confederati fratutum, ubique ac semper id vitta-
tio insignis nobis afficit. Quapropter & in petitoribus, & in
parietibus, & in forebris, & in fronte quoque, ac mente ma-
gno studio Crucem informamus. Id nam salutis nostra, id commis-
sionis libertatis, id mansuetudinis, argu humiliatio Domini si-
gnatum est. Dulcis est enim ut ovis ad oscitandum. Quando igit
Crux te signat, universam tecum Crucis causam varie: &
at reliquias passum incendia extingue: quando te Crux
signat, magna sunt frontis armi fuscata, libertate inimicorum
natas. Non enim laces ut vos quoniam fini, quibus libertati donat
sumus. Paulus enim eum ad expunctionem verius base liberatorem
nos locutus est. Ad Coriol. 1. Secundum Dominum memoriam re-

Sunt Christiani, qui licet nequamini non sint, non ideo tamem celant esse Crucis inimici. Hi aliquam tuerunt maledicitionem, & speciem retinent; sed qui iatus, & in cultu amatores sunt fulmine iporum, qui nihil nisi sua comoda, fusaque voluptates inquirunt. Eos intelligo, qui externum Religionis corticem per se ferunt, qui palam quidem Crucem venerantur, omninemque, si libet, exteriorem illi adhibent cultum, qui a Christiano viro exigi potest: sed qui intrinsecus scandalizantur; qui turpissima quidem virtus perhorreant, & impudicissimas voluptates, & qui denique habent quadam Religiosis principia, propter quae fati regulariter obulant exteriora quadam officia; quia tamen velut fibi de mortificatione, vel de penitentia verba fieri, cuius vel ipsum ignorare nomen volunt, quin loquamur de aliis signis Crucis, quam illud fibi in fronte imprimere, vel in aliquo cubiculo sui angulo ejusdem imaginem pati. Verum si de genere homines in oculis mundi sunt irreprehensibilis, putas ne illos coram Deo culpa vacare; & Crucem, quia illis scandalo est, ex quod illam pati averantur, non esse aquifissimum damnationem mortis eorum, & modice similitudinis, quam habent cum Deo crucifixio? Idem.

Cruce Cathedra est de qua J. C. predictus & doctes omnes agelli fui placita.
Si cum Sancto Augustino confideramus Salvatorem ex Cruce fibi cathedralm posuisse, oculis tantum opus esse mirum hi videtur, ad percipienda, quae inde nobis tradit documenta; Ibi stultum vanitatem, & superbum nostram confundit; ibi nostram molitatem, nostramque ad corporis oblectamenta proclivitatem condemnat; ibi acriter, & infestanter nostrarum in proximum duritatem, amoremque proprium oburgat. Crucifixus esse debet sy mbolum Christiana vita, & fidei speculum omnium Christianorum; in quod videntes nosmet quales sumus, videmus quales esse debemus.

Proh Deus! quam eloquens est in Cruce silentium tuum! Cum exaltatus fuero a terra, dicebat Salvator, omnia traham ad me. Dicendum fane est, nos mordicus terrae huc adhaerere, prohibitus in nobis hujs Oraculi effectum? Ora- culum istud adimplerem est in tot barbaris gentibus, in tot Principibus infidelibus, in tot obdurate peccatoribus; at quipam impressione hodierna, in die plenarie Christianis divinam horum patrum objectum? Crucifixi intuitus extat ne fidem nostram? Capitulites nostras extinguit? praefens et vitiis nostris medicina? JESUS CHRISTUS Ju-
cun etiam pueri sunt mirantur, quando magnoque ipsis, atque postmodum pessimum: & si ad videnda. Mysteria infinita prodaeret, proculdubio videbent. Infans etiam genies mibi similes videnter, immo vero illis quoque imperfectoribus, ad eum multo miseriores: quia non in state juvenili, sed in improposito inservient levitate adspiciuntur, ut nulla ventu digni & sine, & violentur. Sed non clara, & magna vere dicimus, & summa maxima quando adjut genitius, & eximis facilius exallemus: Gloria nostra, caput, & origo beatitudinis, liberas, & coros Cruz est. Ex Sermoni S. Chrysostomi in Matthaei cap. 16.

MYSTERIUM ASCENSIONIS
MONITUM.

Mysterium Ascensionis Domini semper Ministeris Verbi Dei vistum est argumentum tractare difficile; Nam, bine quidem, nullus tantum est fumen ingenii, ac dicendi vis, qua verbis satis magnificis exprimere valeat magnificentissimum Triumphantibus hunc victoris Mundi, Mortis, & Inferni; inde vero si moralis discipline delegat argumentum, quod pluviae bodierna die faciunt, periculum est, ne, quia utilitas sit, minuatur idea, confidencia, & devotion, quam in nobis cire debet gloriosissimum, & uberrimum consolatione Mysterium. Utique evitabilis Scopulus, argumentum hoc ita pertractando, ut Salvatoris gloria cum utilitate jungatur, & fructibus, quos ab ejus Ascensione pereipimus, ita ut Mysterium, & moralia documenta, ita immiscantur, ut inter se coherent, atque hinc respondeant.

Ut hoc cedat e voto, opus est 1. ut moralis, & considerations, que sunt, sint proprii argumenti; & non cum illis argumentis communes, puta, Refectionem, Transformationem, & Beatorum felicitati. 2. Oportet quod fieri potest, in sermone locum inventari principia Mysterii circumstantiarum, ut subfertantur quasi fundamenta probationibus, atque illas calleat auditor, & inde ipse per se fructum percipiat, per naturales animadversiones, que illum moveant, atque certam spem faciant ascendere in Calum cum IESU CHRISTO, modo sequitur exemplum, quod ab eo subiacebat, & viam, que voluntate dabo sibi monstrata ab eodem fuit, qua ad tantam beatitudinem valeat peruenire.

A R A G R A P H U S   P R I M U S.

Multiplex Sermonum hujus argumenti Partitio-

D E Dominica Ascensionis Mysterio tot occurunt di-
cenda, ut difficile mihi sit initium facere in hoc
argumento, quod menti mea non nisi miracula re-
presentant. Paucis dicitur, JESUS CHRISTUS in Cælum
ascendit; sed quottanquam opus esset, ut paucorum horum
verborum sensus, & mirabilia, que in illis continentur,
explicarentur; quamvis minime putem linguum mortalem
illa exprimere posse, neque humanam mentem illa com-
prehendere; quandoquidem Angeli, qui testes atque spe-
ctatores fuerunt divini hujus triumphi nonnius & ipsi summa
cum admiratione loquuntur: *Quis est iste Rex gloria!* (P. ad. 23.) Ut autem sub uno sermone complectamus
quidquid magnum, atque admirabile est hoc in Mysterio,
animadverso, Ascensionem triplici affectu posse confide-
rari, pro tripli ratione, quam habet 1. cum IESU
CHRISTO, triumphali more in Cælum ascendeat. 2. Cum
Angelis, & Beatis qui illum concomitantur, & qui cum eodem
sum in eternum regnatur. 3. Cum Fidelibus, qui
sunt super terram. Quod IESUM CHRISTUM, Ascen-
sionem complementum est, & gloriæ ipsius consumat. Quod
Angelos, & Beatos Ascensio est complementum felicitatis
eorum. Quod nos Fideles Ascensio est complementum
Religionis nostræ, perfectæ Ecclesiæ institutio, & perfectio
Sanctitatis omnium Fidelium. Quia tres erunt partes hu-
mani sermonis.

par. Tristis. Quamquam ab ipso primo Conceptionis IESU CHRISTI momentu anima eius ea beatia fuerit; & gaudia vita beatifica, & refurgens co municavit illi & vari finitimi. sed & iustitiae & misericordiae, & dilectionis filii illius, & dei consideriter, eos reddit factiores, atque perfectiores per desiderium, frequenti illum, per spem, quam illis tribuit, & viam, quam illis sternit faciliorum, videlicet imitacionis, &c.

Omnia Mysteria vita Salvatoris aliquam habent rationem cum virtutibus Christianis: probavit, confirmavitque fidem nostram per resurrectionem suam; nostram emundare, & consumare debet caritatem per descentum Spiritus Sancti: sed huiusmodi. *Ad finem.*

vos aliquos honores fuz divinitati; quod factum est in ejus Ascensione; ideoque ascensio est perfectio; & consummatio gloria ipsius. 1. Constat felicitatem corporis Fili-
i, potestim illius auctoritate. Quapropter
1. Salvator Mundi in sua Ascensione totam nobis ostentat Empyreum gloriam; & magnificentiam: fingere potest maxus bonum?

Dei debuisse perficere quidquid debeat felicitati anime sua; qui cum corpus, & anima sint partes duæ, quæ essentia-
liger mutua eæ pendunt; constat, alteram non posse om-
nibus bonis.

2. Nobis opem suam pollicetur ad illam adquirendam; post huc nam dubitare licet, quomodo hoc instrumentum sit
prosternit infirmatissimum? Duo hæc efficiunt argumenta.

nino esse beatam sine altero: & cum naturalis earum effentia semper sit imperfecta, cum illi sejuncta sunt; si ministerio rum supernaturals, divinaque effentia, nonquam est integra, cum harum partium alterutra supremum fium non possidet bonum. Sed ante Ascensionem auctor debeat Corpori Salvatoris ad complementum gloria sua, que tantum erat inchoata per Refutacionem; quoniam permanens adhuc in terra, qui locus est mutationis, & corruptionis, non dum erat in loco suo naturali, neque licet illi plene fructibus, & honoribus vita hujus reperiens nostrum inmammatum? Dux haec efficient argumentum, ac partitionem sermonis hujus. Gloria IESU CHRISTI, prima erit punctum; eius propenso ad open hominibus serendam, alterum. Gloria IESU CHRISTI nos debet impellere, ut confans inearius illius imitandi consilium; certum illius imitandi consilium cogit illum, ut nobis ferat open: duplice verbo (specie nostra) inaurit imitatione nostra; & illius patrocinio. Frustra speramus nos IESU CHRISTI similes futuros in Calo, nisi illum in fuerimus imitati: frustra nos illos imitatores esse speramus, nisi illius open imploravimus.

centis. Adde his, quod cum Salvator esset beatus, non poterat sine aliquo gloria sua diminutione esse extra Calum, quia est beatorum sedes; quia permanens in terra, non recipiebat honores, qui sibi debebantur: Oportebat ergo, ut in Calum ascenderet, ne quid ultra suę gloriam desceleret.

2. Oportebat etiam, ut per Ascensionem suam extremum adderetur decus victoris, quam de morte, ac inferno retulerat, oportebat, ut tamquam Victor triumphans ingrederetur: postulabat enim iustitia, ut ingressus in Calum

Iperians, illi nimis opem implorevanerentur.

Per Incarnationem, Dei Filius incepit magnum opus, salutis nostræ, & illud in Ascensione perfect; sed cum Incarnatione fuerit humiliacionis, & exanimacionis Mysterium; Ascensio et contra est Mysterium elevationis, magnitudinis, atque potentis: in altero Dei Filius in hominis naturitate suam deprimit divinitatem: dignitatem suam sub persona servi; & suam immortalitatem sub corpore mortaliti, atque passibili; quæ tres sunt humiliaciones, quas Salvator in sua Ascensione replevit.

que gloriatus est, ac ille, quem fecerat de Calo in terram descendens, humili fuit: atque ut hinc lux tribuitur, opponenda est obfcuritatis, atque humilitatis pri-
Henry Bibl. Concil. Thol. de Myfia, Tom. II.